

24.01.2012

§ 7

Lausunto kulttuuritoimen organisaatioselvityksestä sekä kulttuuri- toimen kokonaisuuden organisoinnista, mukaan lukien säätiöt, museot ja teatterit

Pöydälle 24.01.2012

HEL 2011-006819 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen asti.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Veli-Heikki Klemetti: Esitän, että asia jätetään pöydälle johtokunnan seuraavaan kokoukseen asti.

Kannattajat: Helmi Leinonen

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kulttuuritoimen organisoinnista 24.10.2011.pdf
- 2 Kulttuuritoimi suurimmissa kaupungeissa 6 10 2011.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginmuseon johtokunta päättäneen antaa kulttuuritoimen organisaatioselvityksestä seuraavan lausunnon:

Talous- ja suunnittelukeskuksen 24.10.2011 valmistuneessa kulttuuritoimen organisaatioselvityksessä tarkastellaan kaupungin kulttuurivirastojen lautakuntarakennetta sekä ydin- ja tukipalveluja.

Johtokunta pitää tärkeänä selvityksen havaintoa, että kaupunginkirjaston, kulttuurikeskuksen, kaupunginmuseon, taidemuseon ja kaupunginorkesterin ydinpalvelut poikkeavat toisistaan niin paljon, että niiden jatkaminen erillisinä virastoina on perusteltua.

24.01.2012

Sen sijaan molempien museoiden johtokuntien ja kaupunginorkesterin johtokunnan sekä kulttuuri- ja kirjastolautakunnan yhteen liittämällä voidaan saavuttaa joitakin yleisiä etuja. Sj-rootelin kulttuurivirastot olisivat yhtenäisessä poliittisessa ohjauksessa ja kaikki toimijat siten enemmän "samalla viivalla". Näin olisi mahdollista muodostaa kattava näkemys kulttuuritoimen kokonaisuudesta ja luoda yhteiselle lautakunnalle linjaavampi rooli nykyisen melko hajanaisen luottamuselinrakenteen sijaan. Uusi laajempi lautakunta saattaisi mahdollistaa siten myös valtuustostrategioiden tehokkaamman jalkautumisen eri virastoihin ja vastavuoroisesti edistää pienempien hallintokuntien asioiden näkyvyyttä.

Lautakuntaudistukseen liittyy myös johtosääntöuudistus. Kaupunginmuseo-maakuntamuseon museolakiin ja -asetukseen perustuvat erityistehtävät sekä Museoviraston kanssa solmittuun delegointisopimukseen pohjautuvan itsenäisen antikvaarisen viranomais- ja asiantuntijaroolin tulee näkyä uusittavassa johtosäännössä yhtenä museon keskeisenä tehtävänä. Johtokunnan päätettäviin asioihin on yhtenä asiaryhmänä kuulunut kaupunginhallitukselle annetut kulttuuriympäristöön liittyvät lausunnot kaavaehdotuksista ja muista kulttuuriympäristöön liittyvistä asioista. Kaupunginmuseon johtokunnalla oli päättyneenä vuonna 2011 kaikkiaan 8 kokousta, joissa tehtyjä päätöksiä yhteensä 88. Johtokunta antoi kulttuuriympäristöön liittyviä lausuntoja v. 2011 yhteensä vain 13, kun samana vuonna viraston eri tahoille antamia asiantuntijalausuntoja kirjattiin yli 440.

Kulttuurihistoriallisten kohteiden historiaan, arkkitehtuuri- ja taidehistoriaan tai kulttuurimaisemaan liittyviä arvokysymyksiä eivät voi ohjata poliittiset mielipiteet, vaan niissä tulee antaa tilaa asiantuntijatyölle. Kaupunginmuseon johtokunta onkin kunnioittanut ja tukenut museon asiantuntijuutta. Poliittisen ja demokraattisen päätöksenteon paikka on paremminkin siellä missä punnitaan eri asiantuntijalausuntojen painoarvo ja päätetään kohteiden kaavoituksesta ja maankäytöstä yleensäkin (esim. kaupunkisuunnittelulautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa). Uudelle yhdistetylle lautakunnalle tätä lausunnonantajan roolia kulttuuriympäristöasioissa on vaikea perustella yksistään jo asioiden suuren määrän vuoksi. Johtokunta ei pidä hyvänä ratkaisuna myöskään jaostorakennetta, jolla luotaisiin uusia hallinnollisia väliportaita, vaan lautakuntarakenteessa tulisi pyrkiä selkeyteen.

Tukipalveluiden osalta selvityksen esitykset eivät koske kaupunginmuseota. Johtokunta haluaa kuitenkin oikaista selvitykseen jääneet asiavirheet kaupunginmuseon tukipalveluiksi luokiteltujen kuvauksen osalta. Virheellistä asiasisältöä on selvityksen tukipalveluita

käsittelyllä sivulla 7, kolmessa peräkkäisessä kappaleessa, joka alkaa ”Kaupunginmuseossa on kolmesta museoemäntää/isäntää...”.

Oikeat tiedot ovat: Kaupunginmuseon yleisöpalveluyksikössä on kaksitoista museoemännän/-isännän vakanssia, jotka on sijoitettu hieman näyttelystä riippuen museon seitsemään eri toimipisteeseen, ja lisäksi vain yksi, Sofiankadun toimipisteeseen sijoitettu virastomestari, jonka toimenkuva vastaa suunnilleen museoemäntien/-isäntien tehtäviä. Museoemäntä/-isäntä vastaa näyttelyiden esineiden turvallisuudesta, asiakaspalvelusta ja -neuvonnasta sekä myynnistä ja tekee ennalta ehkäisevää konservointia eli huolehtii näyttelyesineiden puhtaudesta. Tehtäväkuvaan sisältyvät myös pienhankintojen tekoa. Lisäksi hallintoyksikössä työskentelee yksi virastomestari museokiinteistöihin ja turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä. Museolla on kaksi näyttelymuseomestaria, joilla näyttelyiden rakentamiseen ja ylläpitoon liittyviä tehtäviä sekä kaksi kokoelmamuseomestaria, joiden työpaikat ja kokoelmavastuut ovat kokoelmakeskuksissa Honkanummella ja Malmilla. Museon näkökulmasta näissä toimenkuvissa ei ole kyse varsinaisista tukipalveluista, vaan museotyön ytimeen, yleisöjen kohtaamiseen ja esineiden säilymiseen liittyvistä tehtävistä.

Guggenheim-Helsinki museon mahdollinen perustamispäätös ja siihen liittyvä kaupungin taidemuseota koskeva organisaatiomuutos vaikuttaa myös kaupunginmuseoon ja päätettäneen erikseen tehtävän selvityksen pohjalta.

Selvityksessä todetaan, että lautakuntatyön tekninen valmistelu kaikkien viiden viraston osalta siirtyisi kulttuurikeskukseen. Johtokunta korostaa, että sisällöllisen valmistelun tulee edelleenkin säilyä virastoissa ja se luonnollisesti edellyttää yhteisissä asioissa hyvää valmisteluyhteistyötä ja prosessin koordinoitua.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa edellä mainituin huomautuksin selvityksen esitystä kulttuuritoimen lautakuntarakenteen tiivistämisestä siten, että keskeiset kulttuuria tuottavat tai kulttuuria tukevat virastot ovat yhteisen lautakunnan alaisuudessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus on käsitellyt talous- ja suunnittelukeskuksen 24.10.2011 tekemää kulttuuritoimen organisaatioselvitystä ja päätti 21.11.2011 merkitä sen tiedoksi sekä kehotti ao. lauta- ja johtokuntia lausumaan selvityksestä helmikuun loppuun 2012 mennessä. Kaupunginhallitus pyytää lausumaan koko Helsingin kaupungin kulttuuritoimen kokonaisuuden organisoinnista, mukaan luettuna säätiöt, museot ja teatterit

24.01.2012

Selvitystyön taustalla on 10.11.2010 kaupunginvaltuustossa hyväksytyn vuoden 2011 talousarvion täytäntöönpanopäätös, jonka perusteella kaupunginhallitus 15.11.2010 kehotti talous- ja suunnittelukeskusta huolehtimaan, että koko kaupungin kulttuuritoimen organisointia koskevat selvitykset sisällytetään valmisteilla olevaan kulttuuristrategiaan.

Tehdyssä selvityksessä ehdotetaan kulttuuri- ja kirjastolautakunnan ja kaupunginmuseon johtokunnan, taidemuseon johtokunnan sekä kaupunginorkesterin johtokuntien yhdistämistä. Uuden laajan lautakunnan alaiset virastot säilyisivät kuitenkin erillisinä virastoina. Uudelle kulttuuri-, kirjasto- ja museolautakunnalle muodostuisi linjaavampi rooli ja kattava näkemys kulttuuritoimen kokonaisuudesta. Joitain tukipalveluja ehdotetaan keskitettäväksi. Yhdistetyn lautakunnan ehdotetaan aloittavan toimintansa seuraavan valtuustokauden alussa vuonna 2013.

Selvityksessä tarkastellaan kulttuuritointa siten, että mukana ovat kaupunginkirjasto, kulttuurikeskus, kaupunginmuseo, taidemuseo ja kaupunginorkesteri. Tukipalvelujen osalta sivutaan myös suomenkielistä työväenopistoa.

Mikäli kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan ja kaupunginmuseon, taidemuseon ja kaupunginorkesterin johtokunnat yhdistettäisiin, niin lautakuntatyön tekninen valmistelu kaikkien viiden viraston osalta siirtyisi kulttuurikeskukseen.

Esittelijä esittää, että johtokunta antaisi asiasta päätösehdotuksenmukaisen lausunnon.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kulttuuritoimen organisoinnista 24.10.2011.pdf
- 2 Kulttuuritoimi suurimmissa kaupungeissa 6 10 2011.pdf

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2011 § 1055

Pöydälle 7.11.2011 ja 14.11.2011

24.01.2012

HEL 2011-006819 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kulttuuritoimen organisaatioselvityksen tilanteesta.

Kaupunginhallitus kehottaa lauta- ja johtokuntia lausumaan selvityksestä helmikuun loppuun 2012 mennessä. Kaupunginhallitus kehottaa lausumaan koko Helsingin kaupungin kulttuuritoimen kokonaisuuden organisoinnista, mukaan luettuna säätiöt, museot ja teatterit.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Palmiaa ja sen henkilöstöä koskevat toimenpiteet käsitellään Palmian organisaatiomuutosten yhteydessä.

Käsittely

21.11.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että päätösehdotus muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kulttuuritoimen organisaatioselvityksen tilanteesta.

Kaupunginhallitus kehottaa lauta- ja johtokuntia lausumaan selvityksestä helmikuun loppuun 2012 mennessä. Kaupunginhallitus kehottaa lausumaan koko Helsingin kaupungin kulttuuritoimen kokonaisuuden organisoinnista, mukaan luettuna säätiöt, museot ja teatterit.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Palmiaa ja sen henkilöstöä koskevat toimenpiteet käsitellään Palmian organisaatiomuutosten yhteydessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

14.11.2011 Pöydälle

07.11.2011 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi